

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Kako smo postali liberalci?

Konec . . .

Tako vidimo nekaj let sèm ta dvojen boj divjati po vseh deželah. Ker pa so se spoznali duhovni preslabe za ta dvojni boj, zato so pridobili nekaj posvetnjakov na svojo stran, ki imajo za to pomoč dobro in mastno plačilo. Ti posvetnjaki namreč, priporočeni od duhovnikov, dobro molzejo ljudstvo, duhovni pa z vero pode ljudi v njih hleve. Kako pa vodijo ta boj zoper liberalce, priča nam sto in sto izgledov. Posebno proti komu ga vodijo, tudi vidimo. Svobodnega ali liberalnega mišljenja so vsi drugi stanovi s par izjemami, le nevednega ali revnega kmeta imajo na svoji strani, pa tudi tega ne vsega, ampak je tudi tisoč in tisoč kmetov, ki ne marajo podrepati.

Poseben boj začeli so proti trgovcem in gostilničarjem, potem pa proti učiteljstvu in uradnistvu. Dokler so ti stanovi popolnoma ubogali duhovnika, dotlej niso duhovniki našli oderuhov med trgovci in gostilničarji, niso našli brezvercev med učitelji in uradniki. Kakor hitro pa so ti odpovedali pokorščino v posvetnih rečeh, takrat so postali trgovci oderuhi, gostilničarji goljufi, učitelji brezverci in uradniki žro denar. Toda ne vsi. Tisti, ki delajo še naprej tlako v posvetnosti duhovnikov, tisti so pri vseh svojih sleparijah goljufijah, brezverstvu — pošteni ljudje, dobri katoličani. Proti trgovcem in gostilničarjem so odprli konzume, da bodo rešili ljudstvo iz oderuških krempljev in uničili trgovce. Proti učiteljstvu se dela s tem, da lažejo ljudem, da je šola brezverska, zaničujejo uradnike, da žro in žro ljudski denar. Toda ves ta boj bi bil že davno končan, seveda, da bi duhovščina s hinavskimi posvetnjaki izgubila bitko, ko bi ne imela tistega orožja, proti kateremu se je težko bojevati. To duhovno orožje je vera. Zdavnaj bi že vsi konzumi poginili (nekateri so tako že), ko bi ne verjeli konsumarji, da delajo dobro delo, če so vpi-sani v konzum, akoravno jih ta zapeljuje v zapravljivost. Proti učiteljem in šoli bi sploh ne mogli nič škodovati, ko bi ne lagali, da je šola za vero nevarna. Tudi pri volitvah bi duhovščina ostala sama, ko bi ljudstva ne plašila z vero. Ako bi kmeti volilci vedeli, da se pri

nobenih volitvah ne gre za vero, bi dr. Žlindra s pomočjo duhovščine nikdar ne bil poslanec in bi tudi ne imel priložnosti, da so mu očitali, da si je pri žlindri umazal roke.

Ves boj proti liberalcem pa kaže, da je še vendar mnogo, mnogo ljudi, ki imajo dobro in pravo vero, pa vendar hočejo biti samisvoji v posvetnih rečeh. Ne plaši jih zmerjanje in zabavljanje raz prižnic, ne straši jih zabavljanje časopisov, ne boje se tudi denarne izgube za svoje — prepričanje. Da bi ne bilo teh ljudi, gorje tebi, kmet! Hudo se je godilo tvojim prednikom, ko so bili še tlačani in sužnji graščakov, toda še hujše bi se godilo sedanjemu kmetu, ko bi ne bilo liberalcev, ki so kakor očitajoča vest klerikalcem in posebno še duhovščini. Ti zabranjujejo, da se ljudstvu ne zasadi pregloboko nož, pod katerega nekateri sami in po sili lezejo. Še boljše bi bilo za ljudstvo, ko bi se mu oči odprle in bi izpregledalo, kakšni so pravzaprav tisti, ki hočejo biti ozna-njevalci miru in ljubezni. Poglejte jih, kako sejejo prepir med zakonske, če se jim ne obračajo po njih volji; pogledajte, kako sovražijo svojega bližnjega-liberalca, kako obre-kujejo poštene može in jim kradejo poštenje in čast! Kako izpolnjujejo šesto zapoved božjo in tudi osma božja zapoved je pogosto od njih oskrunjena. Kakšen pa je nauk, ki ga je Kristus učil? Ljubezen, mir, potrpežljivost, usmiljenje! In, ako se oni sami ne drže teh, od Boga zapo-vedanih naukov, kako jim more kdo verjeti v posvetnih rečeh? Ali ni čudno, da res marsikje vera peša? Kdo je vzrok? Ne liberalci, ne kdo drug, temveč sami, ker so izpremenili tempelj božji v hišo obrekovanja in laži, sovraštva in maščevanja. Mi slovenski svobodnjaki le to verjamemo, kar se sme verjeti, pa tudi na izgled gle-damo in se po njih ravnamo. Mi ne sovražimo nikogar, ne obrekujemo in lažemo o nikomur, bojujemo se le za resnico in poštenje ter odkritosrčnost. Vse pa hočemo storiti z ljubeznijo. In če nas pri tem preklinjajo tisti, ki bi vse to mogli sami delati, prenesli bomo tudi še to, ker vemo, da mora enkrat zmagati poštenje in resnica.

Hribovski.

Kdo plačuje davek?*

Razburjeni časi so danes, in to vse zaradi ljubega vsakdanjega kruha in zaradi častilakomnosti posameznikov.

* V zadnjih številkah »Kmetovalca« je priobčil g. Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske, pod tem zaglavjem članek, ki je velikega pomena prav v današnjih časih, ko izkušajo nekateri nahujskati našega kmeta proti meščanstvu.

V boju za vsakdanji kruh hoče vsak posebej po možnosti veliko zase pridobiti, in ker poedina oseba dandanes ne zmore veliko, se osebe z enakimi težnjami združujejo, in tako prehaja boj za obstanek nad cele posamezne stanove. In tako gre stan proti stanu; ta hoče biti veljavnejši od onega, in gospodarski boj kmalu prestopi dopustne meje. Jaz pravim dopustne meje, kajti gospodarski boj do gotove meje med posameznimi stanovi je naraven in torej potreben, dokler kak stan trpi krivico; a kadar gre ta boj preko dopustnih mej, je škodljiv, in sicer za vse. Če boj prestopi dopustne meje; so temu največ krivi voditelji posameznih bojovnih strank, ki v svoji častilakomnosti, da bi bili premaganci, rabijo nepoštena sredstva.

Tudi v naši deželi vihra, kakor povsodi, gospodarski boj: delavec nastopa proti delodajalcem, meščan proti kmetu in narobe, kmet proti trgovcu itd. V tem boju ima večkrat ta ali ona stranka prav. Ne da se pa tajiti, da je boj mnogokrat nepotreben, torej škodljiv, in je le umetno zaneten s hujskanjem in z lažmi. Računa se namreč mnogokrat na nevednost nerazsodne množice, ki se kaj rada dá omamiti po trditvah, ki ji ugajajo, ne da bi ta množica spoznala neresničnost takih trditev. Pri nas se dandanes kaj rado spravlja kmeta v nasprotje z meščanom, ali pravzaprav v nasprotje z obrtnikom in s trgovcem, ter se za netenje tega boja kmetom govori: Vi plačate skoraj ves davek; z denarjem vaših žuljev se skoraj vse vzdržuje in zato naj ima le kmet pravico gospodariti z deželnimi dohodki. Razsoden človek ve, koliko je resnice na tem, a velika večina veruje takim besedam, ki kmetom laskajo, in oprta na to dozdevno resnico bi najrajša ne privoščila niti vinarja za javne namene obrtnikom in trgovcem iz deželnih dohodkov. Vsled tega rase razpor in sovraštvo med stanovi, in kmet vidi v obrtniku in trgovcu le svojega zajedalca, dočim so vsi ti stanovi drug drugemu potrebni kakor ribi voda in je zastoj misliti na cvetoče kmetijstvo brez cvetoče obrti in trgovine ter narobe.

Vsaakega, ki količkaj uvideva zle posledice pretiranega gospodarskega boja, je dolžnost ljudstvo po-

učevati in po možnosti ublaževati nasprotja med stanovi. Iz tega vzroka smatram za dolžnost povedati resnico, koliko se na Kranjskem plačuje davka in kdo ga plačuje. Pred vsem upoštevam neposredni davek, ker se gre v prvi vrsti le za dohodke naše dežele in ker se le od teh pobira deželna priklada, in v drugi vrsti prištem tudi deželno naklado na žganje. Vsa navedena števila veljajo za leto 1900, iz katerega so mi namreč števila na razpolaganje.

V tem letu je na Kranjskem znašal

neposredni realni davek 1,725.391 K 89 v.
» osebni » 1,504.445 « 98 »

torej ves davek skupaj 3,229.837 K 87 v.

Od tega davka se je biral deželna priklada za deželne potreščine in šolstvo povsodi enako, za zdravstvene in okrajne blagajniške namene je pa bilo mesto Ljubljana izvzeto, ker ima svoje priklade v to svrhu.

Te priklade, ki so enakomerno razdeljene na ves davek, so v letu 1900 znašale

za deželne in normalnošolske namene 1,270.102 K 67 v.
» zdravstvene namene 72.384 » 33 »
» okrajne » 448.426 » 67 »
» kupčijsko zbornico 7.705 » 24 »
» druge namene 5.972 » 72 »

Vsota vsega deželnega dohodka 1,804.591 K 63 v.

Sedaj pogledjmo, kdo plačuje ta davek in po koliko.
Konec . . .

V Kranju, 10. januarja.

Obstrukcija v deželnem zboru kranjskem ima za cestne odbore kaj slabe posledice. Cestni odbori smejo samostojno pobirati 10% naklado, za do 20% naklado pa morajo imeti dovoljenje od strani deželnega odbora. Višja naklada potrebuje pritrdila deželnega zbora. V večini cestnih odborov pa imajo višjo naklado, katero pa ne morejo izvršiti, ker ni bil sklican deželni zbor. Cestni odbori naj se za to lepo zahvalijo g. dr. Šuštersiču in «kato-liškim» poslancem.

Državni zbor se skliče — kakor se poroča — v četrtek dne 15. t. m.

PODLISTEK.

Mara Slemenova.

Spisal Josephus.

Dalje . . .

Slemenka je naročila Valentinu, naj povpraša Koširja, ako je njemu znano, kje je Mara — toda Koširja menda ni bilo doma, ali pa nalašč ni hotel odpreti sobe. Fantič se pa tudi ni upal dolgo trkati, boječ se, da bi ga kdo ne prijel, kaj ima razgrajati po tujih hišah. Brzkone je Valentin zato zbežal, ker je čul v Koširjevi sobi neko ječanje — zato jo je popihal ves prestrašen!

«Čudno, čudno!» so mrmrali ljudje.

Neka zgovorna ženica je celo trdila, da se je gospa Slemenova sama kaj rada ozirala po Koširju in da Marin brat Valentin menda tudi ni — — —

Sleherni je uprl svoj pogled v nesrečno deklico — zdelo se je, kakor da je vztrepetalo mrtvo truplo. A bilo je le velo listje, padajoče z lahnim šumom na nesrečno bitje, ki je še pred malo trenutki živelo in čutilo in najbrže, ne — gotovo, moralo se dolgo in hudo bojevati, da je postalo to, kar je: mrtva stvar, brez čuta, kakor to velo listje, ki pada sedaj na njo — — —

«Bog ve, zakaj je skočila v vodo? Kakor sodim jaz, ni bila ravno mnogo vredna ta deklica!» je dejala blebetava ženska, ki je ravnokar stopila na pozorišče. «Sinoči je bila pri Koširju in nihče ne ve, kdaj je ostavila njegovo stanovanje. Košir je pa poslal še pozno ponoči po vino in različne sladčice — no, Bog vé, kaj sta imela med seboj!»

Večina navzočih je hotela ugovarjati opravljivki, a glasno je izpregovoril ribič, ki je doslej previdno molčal:

«Govorite in govorite, pa menda sami ne veste, komu bi verjeli! Kdo jo je pa videl skočiti v vodo? — Kdo more priseči, da je samomorilka?! Le pogledjte natančno in potem sodite!»

Mara je res držala v krčevito sklenjeni roki bel ovratnik, kakršne nosijo moški. V skrajni sili je morala zagrabit ovratnik, zakaj držala ga je tako krčevito, kakor bi ne hotela izpustiti nikdar več.

«Čudno, čudno! To je sedaj pravcata uganka!» vzkljnilo jih je več.

«Ne vem, kako si naj pojasnim vso stvar!» je govoril ribič. «Tam na bregu ob mostu je videti v snegu krvav sled. Sedaj seveda ni več toliko opaziti, ker se taja sneg; zjutraj je pa bilo prav dobro razločiti sled, ki je vodil skoro do gozda!»

Vse je hitelo na označeno mesto, želeč se prepričati, je-li resnica, kar je pravil mož, ali ne. Zopet drugi so hiteli k delavcu, čegar hišica je stala ob mostu, želeč od njega natančnejših pojasnil.

Omenjeni delavec je pripovedoval, da ga je zbudilo proti jutru neko vpitje. Sumil je, da se je morala prigoditi kaka nesreča in je hitel na most. Tu je srečal ribiča, ki je tudi slišal vpitje. Poslušala sta nekaj časa, pa kmalu je bilo zopet vse mirno in tiho. Hipoma se jima pa zazdi, kakor bi nekdo prav hitro bežal proti mestu. Prepričana sta bila, da je nalašč zavpil nekdo,

Nemško-češka pravna pogajanja so se začela minulo soboto popoldne. Najprej se je prečital vladni posredovalni predlog za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem. Nemci vztrajajo pri tem, da se bodo pogajali le na temelju svojih načrtov.

Na Francoskem so imeli te dni volitve v pariški senat, pri katerih so vladni pristasi pridobili 13 mandatov.

Portugalski kralj hoče v kratkem odpotovati v Brazilijo, da utrdi zvezo med Brazilijo in Portugalskim.

Španski ministrski predsednik Sagasta je dne 5. t. m. umrl.

Dopisi.

Iz Škofje Loke. Škofjeloski meščan nam piše: Kakor skoro vsak, tako je hotela tudi škofjeloška čitalnica napraviti na Silvestrov večer svojim članom in povablencem zabavo, toda ponesrečilo se ji je skoro popolnoma. Že v nedeljo dne 28. decembra pretečenega leta je padel na drsališču eden najboljših diletantov tako nesrečno, da mu še na Silvestrov večer ni bilo mogoče igrati največje vloge v veseloigri: »Doktor Čuden in njegov sluga«, vsled česar se je program za to točko prikrasil. Največ obiskovalcev je prišlo v čitalnico, da bi se malo smejali smešnemu krojaču Fipsu in prekanjenemu dr. Čudnu, mladina pa seveda tudi zato, da bi se po končanih teh igrah nekoliko zavrtila, kakor po navadi, ob zvokih domače godbe na lok in tako z veseljem pričela novo leto, da bi bila potem vedno srečna in zadovoljna. Ni se torej čuditi, da je skoro vsak obiskovalec z nekako nevoljo pogledal v oni kot, kjer je sedel nek kmetski mož s harmoniko in vsakdo je vprašal: Kje pa je domača godba!? Mogoče je imel harmonikar najboljšo voljo vstreti občinstvu, toda harmonika je harmonika, ki se še v kaki kmetski gostilni dandanes le težko posluša; nikakor pa ona ne spada več v one prostore, katere obiskuje inteligenca kakega mesta à la Škofja Loka! Mogoče mi bo kdo oporekal, da v Škofji Loki ni dobiti druge godbe, kar pa ni res. Slišal sem sicer, da se je čitalnični odbor obrnil na več strani radi godbe, toda brez uspeha. Če je to res, potem je čitalnica storila svojo dolžnost, dasiravno bi se bilo občinstvo lahko razveseljevalo pri zvokih domače godbe, ko bi Ločani ne biti tako zaspani! Sedaj, ko je prepozno, se je spominjal marsikdo domače godbe, a dokler je ista obsta-

edino hoteč se pošaliti s stražniki. Vendar se jima je zdelo sumljivo, zakaj vpitje, katero sta čula, je bilo žensko, a oni, ki je bežal proti mestu, je bil bržčas mož; vsaj toliko sta sodila po odmevajočih korakih.

Kaj jima je bilo početi? Šla sta in se zopet vlegla.

Pred ne dolgo časa pa je opazila neka ženska človeško nogo v vodi, ki je molela izpod ledu. Povedala je delavcu, kaj je videla. Neko čudno čuvstvo se je polastilo delavca — kakor je pripovedoval sam — in grozna sumnja mu je napolnila dušo. Poklical je ribiča in potegnila sta izpod ledene plošče — mrtvo truplo nesrečne deklice — — —

Občinstvo je kar strmelo. Tedaj ni skočila nesrečnica sama v vodo, temveč je bila brzkone umorjena in potem vržena v reko. Vse je pomilovalo ubogo Maro.

«O grozni človek, ki te je umoril!» je vzkliknila stara ženica in izvestno bi še nadaljevala, da jo niso zmotili novi prišleci. — Bili so člani sodne komisije. Komisija je zabeležila vse natančno, kakor je pač obično pri takih prilikah. Kmalu nato so prinesli štiri možje krsto, v kateri so nosili navadno bolnike in mrtvece v bolnišnico. Marsikateri se je strahoma ozrl na to čudno krsto, ki je čula že toliko vzdihljajev. Kolikokrat že so ležali v njej ljudje, ki so bili omadeževani z grehom, s sramoto ali s hudodelstvom; še večkrat so pa ležali v njej mučeniki uboštva, bolezni ali nesreče! Kdo ve? — — —

Dalje...

jala, gledalo se je isto po strani, kakor nekaj popolnoma nepotrebnega. Misli si je menda vsakdo: »Vsaj brez mene tudi lahko obstaja domača godba«, in tako je ista kmalo utihnila zaradi brezbriznosti Ločanov in zaradi hudih zaprek. Vsako napredno mesto ima dandanes že svojo godbo, le pri nas Škofji Loki je baje to nemogoče! Koliko se žrtvuje v vsakem naprednem, tudi majhnem kraju, da se vzdržuje vsaj nekoliko godbe. Je li to v Škofji Loki res nemogoče? Prav lahko bi se dobilo par sto podpornih članov, ki bi bili pripravljeni žrtvovati vsak mesec nekaj za godbo. Razen tega bi pa tudi godba sama nekoliko zaslužila in tako bi ji bil obstanek zagotovljen. Ali bi se ne dalo ustanoviti »Narodno godbeno društvo«?! V tem društvu bi imela domača godba svojo zaslombo in igralci bi se z veseljem poprijeli svoje stvari, ker bi vedeli, zakaj se trudijo; na drugi strani bi pa društva v Škofji Loki lahko napravljala več veselja in zabav, ker bi jim bila godba vedno lahko na razpolago. In kdo bi imel največ koristi od tega? Gotovo Škofja Loka sama, ker bi dotični zaslužki ostali doma! To naj si vzamejo Ločani k srcu in naj se vendar enkrat zdramijo vplivni faktorji in kmalu bomo imeli v Loki zopet godbo, da ne bo potreba poslušati na veselicah, katere prireja tamošnja čitalnica, žalostnih glasov harmonike!

Iz Radovljice. Občni zbor bralnega društva »Triglav« se je vršil dne 26. decembra 1901 popoldne v gostilni »pri Lectarju« v Radovljici. Načelnik g. Ivan Slibar pozdravi navzoče člane in se zahvaljuje, da ravno delavski stan tako vztraja v društvu in ga gmotno podpira. Potem poroča blagajnik g. Josip Kunčič. Skupni dohodki so znašali K 389.79, troški pa K 321.81, torej prebitok K 67.98. V posojilnici je naloženih K 337.30 in obresti od 1. prosinca 1900 naprej. Ker imamo v Radovljici tri bralna društva, se mora omeniti, da društvo »Triglav« dobro napreduje. Dalje poroča knjižničar g. Ivan Selan, da je bilo v pretečenem letu za čitanje knjig in časopisov mnogo zanimanja. Prebralo se je 997 knjig. Bralno društvo »Triglav« ima vsake vrste časopise, s katerim je vsakemu članu ustrezno. V novi odbor so bili izvoljeni, in sicer gg.: Ivan Slibar iz Radovljice, predsednikom; Josip Kunčič s Predtrga, podpredsednikom; Pavel Kristan iz Radovljice, blagajnikom; Ivan Korošin s Predtrga, tajnikom; Ivan Selan iz Radovljice, knjižničarjem; odbornikom pa Ivan Tomc iz Radovljice, Ivan Prešern s Predtrga, I. Jelenc z Otoka in Alojzij Venger z Radovljice. Pregledovalcem računov Fran Korošec iz Radovljice, namestnikom Tomaž Vogelnek iz Predtrga. Pri prvi seji novega odbora dne 28. decembra se je sklenilo, da se vrši v hotelu »Bastel« maskaradna veselica dne 1. svečana 1903 in sicer z vstopnino za maskirane člane brezplačno, nemaskirane po 20 vin., za maskirane nečlane 20 vin., nemaskirane 40 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Cerkljan. Občni zbor kmetijskega društva, oziroma sirarne in mlekarne se je vršil dne 22. decembra 1902. K istemu je bil odposlan tudi revizor gospodarske zveze Seliškar. Občni zbor je bil zelo zanimiv, ker se je šlo za razpust društva. Posebno rad bi bil to dosegel Seliškar sam in pa kapelan Kos; to pa zaradi tega, ker ima gospodarska zveza terjati pri sirarni in mlekarini 1600 K, hranilnica Cerkljanska pa 2400 K. Pred zborovanjem je Seliškar sam konferiral s predsednikom in ni hotel pustiti nikogar v sobo. Pripravljal je Podjeda, naj prevzame dolg náse. Kmalu nato je poklical odbornike in jih nagovarjal, naj prevzamejo skupno ves dolg. A odborniki so se branili in istotako tudi člani sami. Kako pa se morejo v to podati, ker pravega vodstva ni bilo. Ob 3. uri se je pričelo zborovanje. Seliškar je zborovalcem omenil, da je samo 1500 K dolga, a o drugem dolgu je molčal, ker je pripravil Podjeda do tega, da se je zavezal plačati gospodarsko zvezo. S tem je mislil, da se bodo člani radovoljno odzvali in pokrili primanjkljaj. V prvi vrsti je toraj Seliškar kot zastopnik upnice gospodarske zveze gledal, da je ista bila za svojo terjatev pokrita. Seveda Bog si je v prvo sam sebi brado ustvaril in tako si je tudi gospodarska zveza v prvi vrsti zagotovila za svojo terjatev. Kapelan

Kos se je strinjal tudi z njim, ga podpiral ter navzočim grozil in jih prosil, naj se udajo in prevzamejo radovoljno dolg v plačilo. Gospod Eržen, ki je zastopal stranke, pa v to ni dovolil, ker je videl, kako velike nerednosti so se godile. Podjed je vsako leto ob sklepu letnih računov izkazal prebitek. Toda tekom enega leta, v katerem se ni kupilo niti kapljice mleka, prodalo pa ves sir, je pa kar naenkrat nastalo dolga 3800 K. Gospod Eržen je zahteval pojasnila in pa tudi, kako in na kateri podlagi je gospodarska zveza po svojih revizorjih mogla napravljati letne bilance, ker ni bilo nikakih računov. A kunštni Seliskar je odgovoril, da mu je kunštni Podjed prinesel podatke na malem listku in na podlagi teh podatkov sestavila se je falsificirana bilanca. Kako se more bilance napravljati, ne da bi se pregledali računi, je vsakemu neumevno. In na ta način je izkazal Podjed vsako leto prebitek. Zadnje leto pa, ko je začelo vreti in je bilo treba priti ljudem z natančnimi računi, našel je takoj Seliskar napake in prišel takoj na nered, kakršnega morda ni najti nikjer. Računov o prodanem siru ni nikjer. Ker je gospod Eržen zahteval odločno iste, mu je odgovoril Podjed, da se je pač zapisovalo na posamezne pole papirja, ki pa so se izgubile. — Na to je tudi gospod Eržen zahteval, naj se gospodarska zveza poravnava in naj vsaj ona pusti polovico doli, ker je dobila 15.000 K podpore. A Seliskar je odgovoril, da ima gospodarska zveza to podporo porabiti za druge potrebne stvari. Ker se ni moglo priti do sporazumljenja, je gospod Eržen nadalje zahteval, da se napove konkurz in potem se bode že z upnico gospodarsko zvezo tudi poravnalo. Seliskar pa je po vsi sili hotel občni zbor dokončati, a najti ni mogel zapisnikarja in niti overovateljev zapisnika. Tako je sam uvidel, da mu ne preostaja drugega, kakor da se uda.

Konec ...

Iz selške doline. Naši ljubeznivi klerikalci so v zadnjem času postali kakor stekli psi. Kar grizejo okrog sebe in zgrabijo vsako osebo, če se jim ne obrača po njih volji. Posebno jezo stresajo na g. Šliberja, čez katerega se lažejo kakor plašarji. Ta lepi posel lagati se je vzel v «štant» posebno sedaj daleč znani, v Kostanjevici prekloftani Janez. Ta človek se na vse pretege trudi, da bi kaj dosegel. Lagal je o selški trirazrednici, da bodo mogli hoditi vanjo v solo otroci iz Jamnika iz Podbelice, kateri kraji imajo sami solo. V «Narodu» se ga je imenovalo lažnika in obrekovalca, toda prečastitega lažnika je ravno toliko sram, kakor mačke strah. On se naprej laže. Dober tek, lažnivi kljukec! Ko bode mera polna, se bode pa žakelj odvezal, in Janez jih bo steknil, da bo pomnil. Frtičar-Janez Vrhunec je moral pred cerkvijo dati preklicati laži o g. Š. in je obžaloval, da je razširjal take grde laži. Neko posebno veselje imajo tudi klerikalci nad učiteljem pri Sv. Lenartu. V zadnjem tednu so bili napadi nanj v vseh klerikalnih listih od «Domoljuba» do «Slovenca». Do živega mu pa le ne morejo, ker on vestno opravlja svojo učiteljsko službo in tudi na zunaj ne morejo najti ničesar slabega o njem. Nekateri klerikalci ga še celo hvalijo, da je dober učitelj; le to jim ni prav, da noče hoditi s požlindrano stranko. Zato pa le naprej, klerikalci, le izmišljujte si razne stvari o njem, samo bolj pogumno, podpiše naj se dotični, ki piše take izmišljene stvari, kakor so bile v zadnjih časih v klerikalnih listih. Pogumni možje se ne skrivajo za plot in od tam lajajo na ljudi! Tedaj le naprej! V Dolenji vasi je bil v nedeljo precej hudi občen zbor bralnega društva. Janez Pokloftani je prišel, poslan od farovskega Rajtguznu iz Selc, da bi premagal napredne člane. Pa ni bilo sreče. Naprednjaki v Dolenji vasi so zmagali z volitvijo in s časopisi: «Narod», «Gorenjec» in «Zvon». To je bila zopet Kostanjevica za Janeza. Vrli Dolenjščani pa le neustrašeno naprej! Klerikalni časopisi so z lažjo štempljani, zato naročajte le napredne, ki pišejo bridko, toda resnico.

Zahtevajte „Gorenjca“
 v vseh gostilnah in kavarnah!

Kreditno društvo v Kranju.

Z novim letom je pričelo v Kranju poslovati novozasnovano «Kreditno društvo», ki je v narodno-gospodarskem oziru važna pridobitev za naše mesto. Po pravilih ima društvo namen zboljševati gospodarske razmere svojih članov. Član postane oni, ki vplača ali vsaj jeden glavni delež, znašajoč K 200.—, ali opravični delež v znesku 5 kron.

Kreditno društvo prejema hranilne vloge in denar na tekoči račun ter na obresti, dobiva si denarna sredstva potom izposojil in dovoljuje svojim članom pred vsem osebnim kredit, izjemoma pa tudi posojila na njih hipoteke. Društvo je tedaj v prvi vrsti ustanovljeno v svrhu preskrbljevanja osebnega kredita. Tak zavod je živa potreba za kraje, ki imajo razvito trgovino. In prav v Kranju, kjer trgovina že vsled naravne lege in ugodnih prometnih sredstev čimdalje lepše процvita, se je z zasnovanjem «Kreditnega društva» prišlo v okoliščini, da zdavnaj občutnemu nedostatku. Za osebni kredit je bilo dosedaj v Kranju slabo skrbjeno. Ker pri zasebniku nihče rad ne išče kredita in ga je tudi težko dobiti, so si trgovci in obrtniki izposojevali denar pri zavodih izven Kranja.

Kakor so se n. pr. v Ljubljani poleg že obstoječih hranilnic ustanovile različne posojilnice, kreditna društva in drugi bančni zavodi, ker jih je rodila krajevna potreba, tako je tudi v Kranju nastalo poleg mestne hranilnice kreditno društvo, ker je to zahteval vedno večji promet. Kreditno društvo ima glede dovoljevanja osebnega kredita veliko bolj proste roke kakor hranilnica, ki mora pri dovoljevanju takih posojil z ozirom na določila svojih pravil mnogo strožje postopati. Hranilnica ima zlasti namen dovoljevati posojila na zemljišča in poslopja proti večletnemu odplačevanju in tako zadolženemu ali posojila potrebnemu posestniku omogočiti, da se zopet podpre in polagoma iznebi dolga. Hranilnica pospešuje varčnost, kreditno društvo bo pa trgovcu, obrtniku ali kmetu-trgovcu hitro in na cenen način pomagalo iz denarne zadrege. Oba denarna zavoda si tedaj ne bosta nasprotovala ali konkurirala, temveč se bosta le izpopolnjevala drug drugega.

Če bi se ne bilo ustanovilo «Kreditno društvo», je prav gotovo, da bi se bilo zasnoval prav v kratkem v Kranju jednak zavod ali bi se nastanila pri nas filijalka kakega ptujega denarnega zavoda, ki bi svoj delokrog v vseh denarnih zadevah močno razširila in s tem že obstoječi mestni hranilnici silno škodovala na ugledu in napredku. To se je ravno hotelo zabraniti z ustanovitvijo kreditnega društva, ki bo skrbelo pred vsem le za osebni kredit. In da se je imelo pri zasnovanju «Kreditnega društva» le namen obvarovati tako lepo vspevajočo mestno hranilnico pred konkurenco po kakem tujem zavodu, za to jamčita novega društva upravni odbor in nadzorstvo, katerih člani so skoro vsi obenem tudi ravnatelji ali upravniki mestne hranilnice. Ta imena so nam tudi porok, da je novo društvo v najboljših rokah in da se bo eventualni dobiček uporabljal v narodne, druge obče koristne in domače dobrodelne namene.

Zato odobrujemo zasnovanje «Kreditnega društva» in nov zavod prav iskreno pozdravljamo.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. P. n. naročnike «Gorenjca» uljudno prosimo, naj nam te dni pošljejo naročnino za leto 1903. Obenem se obračamo do vseh prijateljev lista s prošnjo, da mu pridobivajo pridno novih naročnikov.

Osebnosti. Gospod Franc Peterlin, c. kr. sodni pristav v Kranju, je imenovan okrajnim sodnikom v Kranjski gori. — Prestavljena sta sodna pristava gg.: dr. Valentin Flerin iz Kranjske gore v Ilirsko Bistrico in Jakob Antloga iz Mokronoga v Kranj. — Gospod davčni pristav Valentin Levičnik je imenovan za Kranjsko goro.

Važna razzodba gledé vodovoda za Kranj in okolico. Glasom dopisa c. k. okrajnega glavarstva v Kranju od 6. januarja 1903, št. 331, je c. kr. deželna

vlada z razsodbo od 30. dec. 1902, št. 8487, odobrila koncesijo, podeljeno kranjski občini od okr. glavarstva za zgradbo Kokriškega vodovoda in obenem zavrnila vse proti koncesiji podane rekorze. Morebitne pritožbe proti tej razsodbi na c. kr. poljedelsko ministrstvo **so brez odločilne moči**. Če bi klerikaleci ne bili zabranili z obstrukcijo vsacega delovanja v deželni zboru, bi se že letos na pomlad pričelo z zgradbo prepotrebne in tako željno pričakanega vodovoda. Vsled klerikalne obstrukcije deželni zbor ni mogel skleniti postave, glasom katere bi dežela gradila vodovod kot deželno podjetje. To pa seveda kar nič ne ženira naših malkontentov. Ti pljujejo naprej v svojo skledo in delajo tlako oni stranki, ki je provzročila našemu mestu neizmerno škodo.

Koblar — Bileam. Prerok Bileam je na željo kralja Balaka jezdil na oslici Izraelcem nasproti z namenom, da bi jih preklel. Po volji Gospodovi se je pa kletev v Bileamovih ustih spremenila v blagoslov. Prav kakor Bileam, tak se nam zdi tudi naš prijatelj Koblar, čeprav ne sedi na oslici, kar bi itak ne bilo videti lepo, ker bi se mu vlekle noge po tleh. On smatra za sveto svojo nalogo preganjati in preklinjati »Gorenjca«, a vse njegovo početje je našemu podjetju le v blagoslov. To se je zopet pokazalo zadnjo nedeljo pri Koblarjevi pridigi. Koblarjeve propovedi so grozno dolgočasne in še bolj dolgočasen je njegov monotonen glas, ki se sliši tako, kakor če kdo navija staro uro. Kaj čuda, če pobožni poslušalci in še bolj pobožne poslušalke prav rade zadremljejo pri teh hreščočih glasovih. Drugi zopet zevajo, kašljajo, pljujejo, kihajo ali se na drug pripraven način branijo zaspanca. Vse to se je ponavljalo tudi minolo nedeljo. Ob splošnem prikimovanju zaspanih glav je končal gospod dekan svojo pridigo. Kar razgrne pred sabo list, iz katerega prične čitati dopisa iz Lesec in Hrastja, ki sta bila natisnjena v »Gorenjcu« od 3. t. m. Komaj se začuje iz prečastitih ust beseda »Gorenjec«, že se vzravnavajo sklonjene glave, napeta pozornost se bere na vsakem obrazu, hipoma poneha vse hrkanje ter kašljanje, nenavadna grobna tišina zavлада v prostrani cerkvi in sliši se le tresoč glas od svete jeze prešinjenega gospoda tehanta. Koblar čita in čita in vidi se občinstvu, da mu je prav všeč to čtivo. Nikomur se več ne zdeha. Ljudje se izborno zabavajo, drezajo se s komolci, ustnice se nabirajo v smeh in ko prečastiti konča svoje predavanje, si previdnejši zakrivajo obraz in tišče usta, da jim ne uide glasen smeh, zadaj pri vratih pa, kjer se navadno colnarji trkajo na svoja grešna prsa, se začuje krepak krohot. Tako je dosegel Koblar ravno nasprotni učinek, kakor ga je nameraval in v nedeljo dopoldne je bil »Gorenjec« že pred deveto mašo popolnoma razprodan. Koblar bo sedaj pač uvidel, da občinstvu mnogo bolj ugaja »Gorenjec«, kakor njegove pridige in da je on najboljši agitator za naš list. Izvoli naj blagohotno vzeti na znanje, da se mu bomo izkušali za to veliko pomoč izkazati hvalnim in da bi naša hvalnost ne poznala nobenih mej, ako bi prišel enkrat preklinjat »Gorenjca« pred tiskarno, sedeč — prav kakor ranjki Bileam — na oslici in če hoče tudi na — oslu!

Drzne tatice se je posrečilo zajeti naši policiji minuli ponedeljek. Na tržnem dnevu je vladala velika gnječa in prilika prezapeljiva, da bi se ne podala ta organizirana družba tatice na delo, toda kljub vsej lokavosti jih je dosegla roka pravice. Kljub temu, da so bile prejšnji dan pobožne te žene na Brezjih ter si omislili »amulete«, ne ve se le, ali so jih kupile kot zaščitnike, da bi se jim tatvina v obilnejši meri posrečila, ali da bi jih varovali pred zasačenjem. Vsekako jako preporno vprašanje, o čemur naj razmišljajo oni, kateri namesto besede božje oznanjajo anarhijo. — Pod ključem so in čakajo pravice: Marija Krt iz Čirčič, glava družbe, Antonija Dolenc iz Polhovega gradca in Ivana Zupan (Pomijnekova) s Klanca. Razen več denarnic s precejšnjo svoto denarja, so imele nabranega tudi precej drugega blaga, kakor: kos kotenice, 15 raznih rut i. t. d. tudi živali so se jih prijele, tako da sedaj živ, lep petelin tudi pričakuje dneva rešitve.

Barnum & Bailey, največja razstava sveta, bode naslov prvi maskaradi, katero priredi »Gorenjski Sokol« v svoji telovadnici. Fantaziji so torej popolnoma proste roke, kajti razen vseh plemen človeštva kot obiskovalcev nastopajo lahko vse pod- in nadmorske živali in prikazni ter abnormitete vsake vrste. Da telovadkinj in telovadcev ne bode primanjkovalo, je samoobsebi umevno.

Izjava. Brez vednosti »Gorenjčevega« konsorcija se je ponatisnil v predzadnji številki našega lista dopis »Odnekod«, v katerem nekdo pisnik razvija svoje nazore o zlih duhovih in zastopa svoje mnenje, da ni hudiča. Konsorcij se ne strinja s tem naziranjem in zato svečano izjavlja, da veruje na eksistenco hudobnih duhov, in sicer iz naslednjih razlogov: 1.) je ta vera utemeljena v sv. pismu, kateremu se konsorcij brezpogojno klanja; 2.) more narekovati različne lumparije v klerikalnih listih edino le hudič svojim prijateljem; 3.) bi moral pošten človek obupati nad pravičnostjo, če bi ga ne tolažila zavest, da bodo enkrat različni častikradeži prejeli zaslužno plačilo v hudičevih krempljih in 4.) so že vsi posamezni člani »Gorenjčevega« konsorcija videli na lastne oči, pri belem dnevu hudiča v Kranju okrog letati. Ni imel sicer rdeče kapice, kakor običajno, zato pa visok mršay — cylinder. Hudič je tedaj bil, je in bo.

Umrli je na Primskovem Josip Remic, posestnik žage. V prejšnjih časih se je pridno udeleževal političnega življenja. Bil je dobra duša. Bodi mu blag spomin!

Deputacija škofjeloške »Narodne čitalnice«, obstoječa iz gg. predsednika dr. Antona Arkota, Leopolda Primožiča in Rafaela Thalerja, se je poklonila blag. g. deželnemu glavarju O. pl. Deteli in mu izročila izdelano diplomu častnega članstva omenjenega društva.

Iz Škofje Loke se nam piše: Dodatno k poročilu rednega občnega zbora škofjeloškega vodovodnega društva pripomnimo še toliko, da so nekaterniki hoteli prvotni odbor — odstraniti. Do tega ni prišlo. Gospod Ivan Mali je bil z vslikom voljen predsednikom, dasi je sam klical med živahno debato: ein Königreich — za enega predsednika. Dokaz, da ni stremil za tem, postati predsednik. Stvar je bila taka: Med seboj se je sklenilo, vreči stari odbor, a predsednika g. Malija — obdržati. No, g. Mali je naravnost izpovedal, da sprejme predsedništvo samo pod pogojem, ako ostane ves stari odbor. Zmešnjava je bila sedaj splošna. Predsednika ni in ga ni bilo mogoče dobiti, čeprav je morda tupatam kateri izmed navzočnikov gojil skrivno željo, sebe »ponačelniti«. Odtod tedaj »ein Königreich« za enega predsednika. Ostalo je pri starem. Voljeni so bili gg.: načelnikom Ivan Mali; njegovim namostnikom Matej Žigon; Ivan Demšar, Anton Homan, Josip Košir, Gasper Maher in Francišek Zihlerl pa članom načelnštva. (Čujemo, da bodo nekaterniki zahtevali izvanredni občni zbor. Opomba uredništva.)

Občni zbor slovenskega bralnega društva v Selcih je izvolil dne 28. decembra 1902 predsednikom Frana Tavčarja, podpredsednikom Frana Šliberja, tajnikom in blagajnikom Franca Šmida, knjižničarjem Jan. Kopčavarja in Janeza Miklavčiča ter odbornikom Franca Hajnriharja in Jakoba Sedeja. — Občni zbor je izvolil enoglasno častnim članom g. Frana Šliberja za zasluge, ki jih ima za društvo od njegovega začetka pred 25 leti kot član, večkratni predsednik in gmotni podpornik.

Gorenjci, pozor pri kupovanju vina in žganja. Nek Maks Lustig od tvrčke Latzer & Comp. iz Eggenberga pri Gradcu ponuja vino kakor tudi žganje po vzorcih. A kaki so ti vzorci, priča sem bil sam v Bohinju, ko mu je eno črno vino dopadlo, si natočil svojo steklenico in s tem prodajal svoje slabo vino. (Nekaj slučajev imamo že, kako robo prodaja gori navedeni mladi gospod.

I. K.

V Dolu pri Ljubljani (kamniški okraj) so ustanovili bralno društvo.

Mlekarsko zadrugo so ustanovili na Krtini pri Kamniku. V odboru so: Janez Pirnat, posestnik s Krtine, predstojnik; Janez Kompare, posestnik na Brezjah, tajnik, in Franc Ravnikar, tesarski mojster na Prevolah, blagajnik.

Še enkrat Koblarjev blagoslov. Ker je Koblar trdil na prižnici, da oni, ki ne bodo opustili «Gorenjca», ne bodo imeli o božičnih praznikih božjega blagoslova v svojih hišah, smo mu svetovali, da naj lepo obdrži zase ta svoj žegen, ki z božjim nima ničesar opraviti. Mož nas ni hotel ubogati. Obesil se mu je nos, ker smo odklonili njegov famozni blagoslov in v maščevanje se mu je zdelo potrebno še nekaj svojega žegna odložiti v zadnjem «Slovenskem Listu». Nam tudi prav. Ne glede na to, da so umazani predali «Slovenskega Lista» vsekakor primernejši prostor za Koblarjeve odpadke, kakor cerkev, pomagajo nam Koblarjevi dopisi docela spoznavati slavnoznano lepo dušo «svojega» župnika. Kakor običajno, diši ves dopis po prisilni delavnici. Dopisnik požegna najpoprej občespoštovane mirne može, ki se v politiko niti ne vtikajo, ne prizanaša niti ženam niti otrokom, laže, da «Gorenjec uči, da je Kristus slepar, piše neresnično o občenem zboru gasilnega društva, in pravi, da «Gorenjec» primerja mašnikov blagoslov s konjsko figo i. t. d. Ne pride nam seveda na um baviti se s posameznimi podlostmi v tem dopisu in tudi oporekati nočemo kranjskemu dekanu, če primerja svoj žegen s «konjsko figo». On že ve, koliko je vreden. Sicer pa prav priporočamo cenjenim čitateljem, da naj si preskrbijo ta dopis iz Kranja. Posamezne številke «Slovenskega Lista» se dobijo po 14 vin. od novega leta sèm pri g. K. Florianu, prav tam, kjer se prodajajo tudi učne knjige za ljudske šole in gimnazije. Kdor bo prebral napominani dopis, bo moral z nami vred vzkliniti. Pravi, pravcati Koblar, res izborni zadet!

Ljudska predstava «Deseti brat», katero so priredili na praznik sv. treh kraljev naši marljivi čitalniški diletantje, se je v vsakem oziru zelo povoljno obnesla. Udeležba je bila jako velika, zlasti od strani nižjih slojev. Opazili smo pa tudi prav lepo število naših vrlih kmetovalcev, ki se niso mogli dovolj nasmejati posameznim prizorom. Igralo se je — kakor zadnjikrat — živahno in dobro. Gmotni uspeh te predstave je bil nepričakovano lep kljub zelo nizki vstopnini.

Fotografski ugledni samogib (avtomat). Priprava obseza razglede iz vseh delov sveta v fotografskih posnemah mest, ulic, starih gradov, krasnih stavb, razvalin, morja, znamenitih jezer in pogorskih pokrajin po leti in zimi, po dnevi in noči, notranje razglede cerkev, cesarskih in kraljevih stolnih mest in graščin, zimskih vrtov i. t. d., po naravi na lici mesta na šipe posnetih in po stereoskopičnih lečah tako natančno slikane, da gledalec misli, da je na lici mesta navzoč.

Občinski odbor v Ovsibah je izvolil miroljubnega župnika g. Valentina Aljančiča častnim občanom.

Na Jesenicah so imeli dne 7. in 8. t. m. občinske volitve. Nemci so izkušali dobiti večino v odboru, zato so napeli vse moči in strastno agitirali za svoje kandidate. Vendar jim sreča ni bila mila. Slovenska stranka je zmaga v tretjem in drugem volilnem razredu popolnoma, v prvem pa vsled silnega pritiska in vsled obilice nemških častnih občanov le deloma. Izmed odbornikov je 16 Slovencev in le 6 Nemcev. Jesenice so in ostanejo slovenske. (Prosimo ondotne rodoljube za kratko poročilo o tej velevažni volitvi. Opomba uredništva.)

Slovensko bralno društvo v Dolenji vasi pri Selcih je izvolilo na občenem zboru dne 6. t. m. predsednikom Janeza Podreka, podpredsednikom Lovrenca Benedika, tajnikom in blagajnikom Jakoba Štibeljca, knjižničarjem Karola in Valentina Luznarja ter odbornikoma Tomaža Kalana in Janeza Štalca.

Poselske premije v znesku 20 kron je podelil odbor kmetijske družbe kranjske naslednjim: Janezu Jezeršku v Škofji Loki (za 52 letno), Antonu Golobu v Mekinjah in Mariji Tratnik v Domžalah (za 40 letno službovanje).

Ogenj je nastal v četrtek zvečer v tukajšnji ljudski soli. V dimniku so se vnele saje in ker tramovi, ki vežeje strope, mole tudi v dimnik, so se sčasoma tudi taisti vneli in tako je nastala včeraj vsled ognja v stropnih tramovih potreba, podpreti strope, vsled česar tudi včeraj ni bilo šolskega pouka. Prihodnji teden bodo odkopali in pregledali strope.

Gasilno društvo na Bledu priredi v nedeljo, dne 18. t. m. v gostilni pri Kapsu v Gradu tombolo. Začetek ob šestih zvečer. Dobitke hvaležno sprejemata gostilničar A. Ropret in načelnik Iv. Rus. Čisti dohodek je namenjen v korist gasilnemu društvu.

Umor v Medvodah. Minuli torek se je izvršil v Zgornjih Senicah pri Medvodah umor. Prevzičkar Martin Arhar je zjutraj doma pil kavo in potem šel k maši. Med potjo se je zgrudil na tla in obležal mrtev. Pri raztelesenju se je pokazalo, da je bil zastrupljen. Včeraj opoldne so orožniki zaprli posestnika Ivana Očaka, po domače Dolinseka, ki je na sumu, da je zaval Arharja, ker ga je imel na prevzičku in bi se ga bil rad iznebil.

Križem sveta.

Influenca ali hripa se nenavadno hitro širi po Gornji Italiji in Trstu. V Padovi je zbolelo okoli 20.000 oseb. Vsak dan jih pomrje nad 50 oseb.

Srašen prizor v Gradcu. Dne 8. t. m. zjutraj ob 9. uri je prišel v kavarno Röntschger neki Fric Kraft, ki je dal poklicati 31 letno kavarnarjevo soprogo, katero je že dlje časa nadlegoval z ljubavnimi ponudbami, a brez uspeha. Ko je prišla gospa v kavarno, jo je Kraft ustrelil. Gospa je obležala mrtva. Kraft je bežal v svoje stanovanje, kjer je ustrelil svojo 81 letno mater in potem še samega sebe. Zapustil je pismo, v katerem naznanja, da je izvršil ta umor zaradi nesrečne ljubezni in da je svoje okrog 25.000 kron znašajoče premoženje sežgal pred smrtjo. V peči so se res našli ostanki zgorelih papirjev.

Potres v Turkestanu. Strašne so žrtve, ki jih je zahteval tukaj potres. Več mest in trgov je uničenih. Samo v mestu Andžani je podrtilo okoli 20.000 hiš in ubitih okoli 5000 duš. Ta potres je eden najhujših v ruski Aziji. Podrobnosti te nesreče so nepopolne.

Razne vesti. V Holešovicah na Češkem se je ustrelil ondotni župan Horejši, ker je baje izgubil 24.000 kron. — V moški kaznilnici v Stanislavu na Galickem so se uprli kaznjenci ter so razgrajali, polomili svoje postelje, pobili z železnimi drogovi vsa okna celic, razrušili omrežje, odprli lesena tla in zmetali prinesena jim jedila skozi okno. Na pomoč je prišlo vojskstvo. — V Rimu so zaprli 11 sprevednikov in železniških paznikov, ker so goljufali pri voznih kartah. — Množica kavkaških roparjev je ulomila v Potiju, streljala iz revolverjev in izkušala oropati 30.000 rubljev. Ko so jih čuvaji zasledili, so pobegnili. En ropar je bil ranjen, drugi pa ubit.

Listnica uredništva.

Dopisi iz Crngroba, Stražišča in Cerkljan so morali izostati vsled preobliga gradiva. Hvala zanje!

Tedenski sejem v Kranju dne 29. m. m.

Prignalo se je 225 glav goveje živine, 4 teleta, 60 prašičev, — ovac, — kozlov, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7·80, prosa K 7·50, ova K 6·75, rži K 7·—, ajde K 9·—, ječmena K 7·50, krompirja K 2·30, fižola: ribniški K 10·—, koks K 12·—, zelen K 9·—.

Slavnemu občinstvu priporoča svojo godbo na lok odbor društva „Meščanska godba v Kranju“. — Plača po dogovoru. 6—2

Učenca
sprejme Henrik Šuttner, urar v Kranju.

177—10

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafika na glavnem trgu;

Radovljici pri g. Otonu Homannu, glavna trafika.

Darila.

Upravništvo našega lista je prejelo:

Gospod Filip Pogačnik z Dobrave pri Podnartu daruje dijaški kuhinji v Kranju 4 krone.

Loterijska srečka dne 3. januarja t. l.

Gradec: 30 12 20 14 21

Mejnarodna Diorama

Zanimivosti prve vrste. Razstavljeno v mestni hiši v Pungratu od 5. ure popoldne do 10. ure zvečer.

V nedeljo, dne 11. januarja: Štajarsko, Solnograško, Češko. — V ponedeljek, 12. januarja: Budimpešta in Reka. — V torek, 13. januarja: Ruski carski gradovi. — V sredo, 14. januarja: Švica. — V četrtek, 15. januarja: Francija in Dreyfusov proces. — V petek, 16. januarja: Pariz in Versailles. — V soboto, 18. januarja: Pariška svetovna razstava. — V nedeljo, 18. januarja: Afrika.

8—1

Slike so izborne.

Cenj. gg. ženinom in nevestam!

Priporočam po najnižjih cenah svojo bogato zalogo vseh vrst poročnih prstanov, uhanov, brošk verižic i. t. d., kakor tudi žepnih in stenskih ur, ki so po vsem svetu znane kot najboljše.

Za obilen obisk se priporoča

73—30

H. SUTTNER

urar v Kranju.

Ceniki zastoj in franko.

**Prešérnove
poezije**

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-zgodovinskimi črticami in estetično oceno. — Uredil Anton Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato obrezo 3 K, 96—28 po pošti 3 K 20 h.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani.

Stanje hranilnih vlog:

1,200.000 K.

Rezervni zaklad:

nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poreštvom

sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica za vložnike plačuje iz svojega. 20—51

**Trgovina z železnino „MERKUR“
PETER MAJDIČ**

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

182—3

priporoča Iv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

Kuverte in vizitnice po najnižji ceni

Priznано najboljšę

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. 82—82

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Andrej Boucon

149-17 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MEZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko spadajočih predmetov, ki se izvršujejo natančno po naročilu.

Znanja naročila se izvršujejo točno in po najnižjih cenah.

Četki se razpošiljajo zastonj in frankovano.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica cevi in pasov

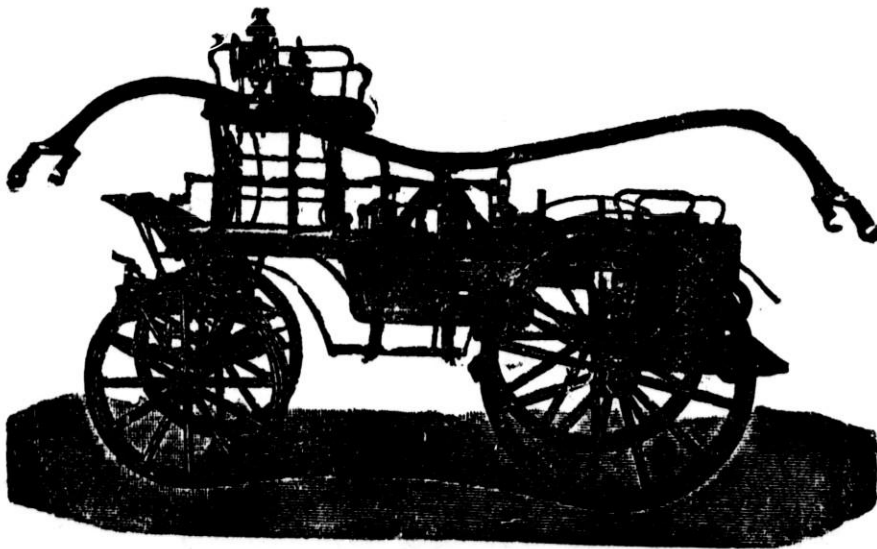
R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča 13—51

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzalini in s priredbo, da tiste na obe strani vođo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Večkrat premiano!

Glinaste peči, štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, tepežne in cene priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Drelse

75—34

v Ljubljani.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa in posteljno opravo, saloga pohištva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podah, otroških vozičkov, naslonjačev, polivalnikov (sofa, kanape, divan) i sodno opravo 60—88

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje zastonj in pošlino pristo.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

Ljubljana 76—33

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ameriške turbine, bencin-motore in parostroje.

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen

7—1

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

III. 167—15

Blag. gospod

Piccoli

lekarnar

Ljubljana.

Pri neki gospej, katera je trpela dolgo časa na nervoznosti, sem vporabljal z izvrstnim vspehom **Vaše** železnato vino. Prosim torej, pošljite mi nadaljnjih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber

c. kr. štabni zdravnik

Raštelj št. 19.

GORICA, 6. junija 1902.

Polliterska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštne povzetju.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

97—28

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopolnjejo na zahtevanje zastoj.

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici št. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih == oblek ==

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, površnikov in zimskih sukenj.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno v zalogi.

14—50

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

5—2

katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 2,914.299-52. Stanje hipoteknih posojil K 1,898.147-15.

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.

74—35

Vzorci pošilja na zahtevanje poštne prosto

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodveru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i. t. d.

81—34

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenco ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepence v najboljših kakovostih. — Strelododne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza s obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba staniš in kopelnih naprav od preproste do najfinejše izvršbe proti jamstvu primerne, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno.

118—24

„Le Délice“

neprekosljivi papir za svalčice

najboljše cevke za svalčice (cigarete)

dobivajo se pri gg. Janku Kocmutu v Kranju in Otonu Homannu v Radovljici.

181—9

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Florianana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Ciril Pirc.

Vinko Majdič.

Dr. Valentin Štampihar.

Peter Mayr.

Ivan Rakovec.

Izdaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemnik za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.